

Støbegøds, der leveres til Værftet, herefter kun skulde modtages efter en forudgaaet Besigtigelse — af hvem? Af den technische Directeur og to af de ham underordnede Maskinfolk, nemlig en Maskinmester og en Maskinmestersvend; men det forekommer mig, at en saaledes sammensat og en saaledes optrædende Commission — den optræder nemlig først i Modtagelsesøjeblikket — dog ikke kan tillægges skyldelig — om overhovedet nogen — Betydning. For det Første er det jo paafaldende, at, naar man vil have en Besigtigelse, man da ikke vælger Folk, der ikke allerede ere ligesom interesserede i Sagen, hvilket dog gjælder om den technische Directeur, som har accorderet og har haft Tilsyn med Arbeidet, og som i det Hele taget jo fra Først til Sidst maa have bevæget sig saaledes, at han vanskeligt kan staa med den behørige Frihed. Og dernæst forekommer det mig, at det omtrent kan siges af sig selv, at et saa bygtigt og agtet Firma ikke let leverer Noget fra sig, der som Arbeide betragtet ikke kan bestaae en Besigtigelse. Skal en Besigtigelse betyde Noget, da forekommer det mig, at den burde foretages af uvillige, udmeldte Mænd udenfor Staten, af hvilke dog Kjøbenhavn maa antages at besidde mange, der i Indsigt og Digtighed kunne maale sig baade med den technische Directeur og med hans Underordnede. Disse to Undergivne komme jo — hvis vi kunne tænke os, at der var Anledning til Udsættelse — i et ganske løjerligt Forhold, hvis de f. Ex. ere af en forskjellig Mening fra deres Directeur. Deres hele Livsstøbne afhænger jo af deres Foresatte, af hvilke Underdirecteuren er Leverant, og Overdirecteuren er Præsæs for Besigtigelsescommissionen. Jeg troer, at det Slags Besigtigelser — der uden Tvivl dog ere gaaede ud fra det saakaldte Commissariat i Tjøllens af, at der trængtes til noget Saadant — paa ingen Maade have kunnet tjene til at bringe det hele Forhold til at staae i et gunstigere Lys end det, hvori det ifølge sin indre Forunderlighed maatte staae. Nu har den ærebe sidste Taler navnlig igaar meent, at dette Forhold ikke burde drøftes her, men gjøres til Gjenstand for Undersøgelse af en Commission. Jeg maa imidlertid tilstaae, at i dette Tilfælde er der efter min Mening

endnu ikke tilstrækkelig Opfordring for Folke-representationen til at anfille den Undersøgelse, som saaledes er bragt i Forslag; det forekommer mig, at vi først maae høre, om ikke den høitærede Minister, som vi maae vente, vil erklære sig saaledes om Sagen, at baade en Undersøgelse af Forholdet og et Forsøg paa at bringe en bedre Ordning tilstede kunne undlades fra Lovgivningsmagtens Side. Det maa dog indrømmes, at det bør kunne ventes af den høitærede Minister, at han efter den Anledning, der her er givet, baade formelt og reelt vil gjøre sig nøie bekendt med Forholdene og derefter uden Sty træffe de Foranstaltninger, hvortil hans Sagkyndighed og hans Pligt maatte føre ham. Jeg kan derfor indtil videre ikke Andet end udtale mit Haab om, at der herom er sagt Nok i dette Thing, at her er ophlyst og documenteret Facta nok til, at den høitærede Minister maa føle sig uafviselig opfordret til med al Alvor og Kraft at tage fat paa Undersøgelsen og Ordningen af disse Forhold. For mit personlige Vedkommende er jeg overbevist om, at han vil gjøre det med den Samvittighedsfuldhed, som jeg i en lang Række af Aar har anerkjendt hos ham. — Med Hensyn til de øvrige Indstillinger maa jeg tilstaae, at jeg i dette Øieblik — et Øieblik, som ogsaa jeg anseer for at være overmaade kritisk baade for Verdensfreden i Almindelighed og for vor Fred i Særdeleshed — langt foretrækker selv en mindre god Ordning og Afgjørelse, naar den blot stæer hurtigt og virker kun lidet forstyrrende i den daglige Virksomhed, saaledes som det kan stæe, naar Sagen foretages af Ministeren, fremfor de Vanskeligheder, ja selv Ulemper, som en Commission kan medføre; men netop af de selvsamme Hensyn er jeg tilbøjelig til at udtale mig, som flere ærebe Medlemmer have gjort, at vi — Feilen og Skylden ligge, hvor den vil — da det nu engang er givet, at vore Værksteder ikke i dette Øieblik have præsteret store og tilfredsstillende Resultater, ikke bør sætte vor Lid og Kraft paa at bygge, hvorved vi let kunne komme meget for seent, men at vi hellere maae bekvemme os til de Offre og den Risiko, som er forbunden med at kjøbe.